

Loiredal – veelgestelde vragen	7
Favorieten	12
In vogelvlucht	14

Reisinformatie, adressen, websites

Informatie	18
Weer en reisseizoen	21
Reizen naar het Loiredal	23
Overnachten	25
Eten en drinken	28
Actieve vakanties, sport en wellness	30
Feesten en evenementen	34
Praktische informatie van A tot Z	36

Kennismaking – Feiten en cijfers, achtergronden

Loiredal in het kort	42
Geschiedenis	44
De rivier en haar landschappen	50
De reis van de zalm	54
De Loireschippers – helden uit de tijd van de riviervaart	56
Jeanne en Martinus – de heiligen van de Loire	58
Son et lumière – toveren met licht en geluid	62
Culinair genieten – de keuken van de Loire	64
Douceur de vivre – de wijnen van de Loire	67
Een lesje architectuurgeschiedenis	72
Estuaire Nantes-St-Nazaire – kunst aan de monding van de Loire	76

Onderweg in het Loiredal

Van Gien naar Blois	82
Gien	84
Château de Sully	87
St-Benoît-sur-Loire	88
Châteauneuf-sur-Loire	89
Orléans	89
Meung-sur-Loire	97
Beaugency	100
Château de Talcy	101
Blois	102
Fietstocht van Blois naar Chambord	112
Chambord	115
Cheverny	121
Villesavin	122
Beaugard	123
Chaumont	124

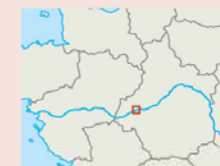
Bourges, Sologne en Sancerre	128
Bourges	130
Sologne	141
Romorantin-Lanthenay	143
Sologne des Étangs	144
Wandeling bij La Ferté-Beauharnais	144
Lamotte-Beuvron en Souvigny-en-Sologne	145
Château La Ferté-St-Aubin	146
Aubigny-sur-Nère	147
Sancerre	147

Oostelijke Touraine	152
Amboise	154
Chenonceau	162
Montrichard en St-Aignan	165
Château de Valençay	168
Montrésor	169
In het dal van de Indrois	169
Loches	170

Tours	174
Middeleeuws centrum met moderne accenten	176
Rond de kathedraal	177
Rond de St-Julien	181
Rond de Place Plumereau	184
Prieuré de St-Cosme	185

Kaarten en plattegronden

Stadsplattegronden

Orléans	92
Blois	106
Bourges	132
Amboise	157
Loches	173
Tours	178
Chinon	198
Saumur	234
Angers	258
Nantes	272

Routekaarten en detailkaarten

Loire: wijnbouwgebieden	68
Beaugency – Châteauneuf-sur-Loire, fietstocht	99
Château de Blois	104
Blois – Chambord, fietstocht	112
Loire bij Chaumont, boottocht	127
Marais des Bourges	133
Bourges: Palais Jacques Cœur	139
La Ferté-Beauharnais, wandeling	145
Amboise: Le Clos Lucé	159
Villandry: tuin	195
Chinon: wijndomeinen	205
Dorpskerken met romaanse fresco's	217
De Coteaux du Loir, fietstocht	222
Grotkelders in Saumur	241
Grotten in Anjou	251
Saumur - Cunault, fietstocht	253

► Dit symbool verwijst naar de uitneembare kaart

Fraai uitzicht op de noordgevel van het kasteel van Chambord

Loiredal – veelgestelde vragen

Weinig tijd? De belangrijkste kastelen in drie dagen

Met een strakke planning kunt u met de auto in drie dagen – plus de dagen voor de heen- en terugreis – de belangrijkste Loirekastelen bezoeken. De eerste nacht verblijft u in **Chambord**. In de avonduren en de volgende ochtend hebt u het kasteel bijna voor u alleen. De volgende etappe gaat naar **Blois**, waar in het centrum een schitterend renaissancekasteel staat. Onderweg bezoekt u het park en het kasteel van **Cheverny**, bekend van de strips van Kuifje. Vervolgens staat een bezoek aan het **tuinenfestival van Chaumont** op het programma. Hier kunt u eventueel de hele dag doorbrengen en dan in de vooravond een boottochtje over de Loire maken. Wie meer haast heeft, rijdt verder via het kasteel van **Chenonceau**, dat als een brug over de rivier de Cher is gebouwd en over een fraaie tuin beschikt, naar het imposante konings-

kasteel van **Amboise**. Overnachten kan in **Tours**, waar u de avond begint met een aperitief op de Place Plumereau. In het ruime aanbod aan restaurants en bodega's vindt iedereen wel iets van zijn gading. De laatste dag is bestemd voor de renaissance tuinen van **Villandry**, gevolgd door een bezoek aan het waterslot van **Azay-le-Rideau**, een architectonisch juweeltje aan de rivier de Indre. Een overnachting in Azay betekent volop rust in een idyllische omgeving. Wie 's avonds liever uitgaat of wil winkelen, rijdt terug naar Tours.

Welke andere bezienswaardigheden zijn een bezoek waard?

Liefhebbers van romaanse architectuur moeten zeker tijd inruimen voor de abdijen van **Fontevraud** en **St-Benoît**. In het klooster van **Fontevraud** bracht Eleonora van Aquitanië, de machtigste vrouw uit de middeleeuwen, haar laatste levensjaren door. Haar graf en

IN EEN OOGOPSLAG

Van Gien naar Blois

Hoogtepunten★

Blois: het koninklijk slot, de schilderachtige, schuin lopende straatjes en de gezellige drukte in de zomer zijn de grootste trekken in deze fraaie, historische stad. Zie blz. 102.

Chambord: het grootste en indrukwekkendste kasteel in het Loiredal, een sprookjesdecor midden in het bos. Zie blz. 115.

Op ontdekkingsreis

De Loire ontdekken op de fiets – heerlijk ontspannen langs de rivier: een fietsroute volgt de gehele Loire en biedt onderweg uitzicht op oeverbossen, zandbanken en eilanden. Graslanden langs de oevers en de rozentuin van Roquelin nodigen uit tot een korte rustpauze. In Beaugency, Orléans en het scheepvaartmuseum van Châteauneuf kunt u langer op verkenning gaan. Zie blz. 98.

Een boottocht over de Loire – één met de natuur: in het ritme van de rivier sturen de scheepslui van Millière Raboton hun *toues* naar de zandbanken en de eilandjes. Onderweg kunt u reigers, sterns en bevers tegenkomen. Zie blz. 126.

Bezienswaardigheden

Sully-sur-Loire: de grote hoektorens van dit middeleeuws aandoende kasteel spiegelen zich in de slotgracht. Zie blz. 87.

Orléans: ooit de belangrijkste haven aan de Loire, nu een stad met een bezienswaardige kathedraal, een historisch centrum en bedrijvige kades. Zie blz. 89.

Cheverny: een elegant jachtslot dat banden heeft met de stripheld Kuifje. Zie blz. 121.

Actief

Fietstocht rond Blois: tijdens deze tocht ontdekt u eerst Chambord en fietst u vervolgens naar St-Dyé voor een picknick aan de rivier. Zie blz. 112.

Loisirs Loire Valley: boogschieten, een tochtje op een quad of een rondvlucht? Patricia en Philippe maken het mogelijk op het Domaine de la Pépinière in Chouzy-sur-Cisse. Zie blz. 114.

Sfeervol genieten

Les Jardins de Roquelin in Meung-sur-Loire: rozen en tal van andere bloemen en planten in de tuinen van Stéphane Chassine. Zie blz. 99.

Château de la Rue bij Cours-sur-Loire: geniet van het goede leven in dit landhuis uit de 18e eeuw. Zie blz. 120.

St-Dyé-sur-Loire: ga bij de oude haven van Chambord naar Clos Joséphine en kies uit de heerlijkste delicatessen voor een picknick. Zie blz. 121.

Uitgaan

Chez Jacques in Blois: hier komt tout Blois in een fijne sfeer bij elkaar onder het genot van een wijntje – in de zomer met een *Aperitif Musical*. Zie blz. 115.

Son et lumière in Blois: na het invallen van de duisternis wordt het kasteel van Blois het decor van een klank- en lichtspel. Zie blz. 115.

Op ontdekkingsreis

Villandry – geometrie van hagen en bloemperken

De tuinen zijn de belangrijkste reden waarom bezoekers naar Villandry komen: ‘Twee uur voor zonsopgang zijn ze op hun mooist,’ geeft kasteelheer Henri Carvallo daarbij als tip. Dat Villandry nu het enige voorbeeld van een renaissancecintuin in Frankrijk is, met de kenmerkende geometrie van hagen, bloemperken, rozen en kunstig geknipte boompjes, is te danken aan de inzet van zijn familie.

Kaart: ► L 4

Internet: www.chateauvillandry.fr
Openingstijden: tuin mrt., okt. 9-18, apr.-sept. 9-19, nov.-feb. 9-17 uur; kasteel sluit 1 uur eerder.

Entree: tuin € 7/5, met kasteel € 11/7, audioguide € 4.
Domaine de la Giraudière: 1 km van het kasteel richting Druye, www.le rapegourmande.com, menu vanaf € 20, 12-14.30, 19.30-21 uur, regionale specialiteiten in een boerenhuis uit de 17e eeuw. Lekker *foie gras de canard*.
La Douce Terrasse: bij het kasteel, www.restaurantladoulceterasse.fr, menu vanaf € 20, 9.30-19 uur, menu's met seizoensgroente, biologisch brood (*tartines du potager*) en taart.

Het beste uitzicht op de tuinterrassen hebt u vanaf de oude slottoren, het enige restant van de middeleeuwse vesting die hier ooit stond. Het laagste

terras wordt ingenomen door een geometrische moestuin, daarboven ligt een siertuin met geknipte buxusboompjes en het derde terras is een watertuin met een groot waterreservoir in de vorm van een Lodewijk XV-spiegel. Hier begint een kanaal dat de noord-zuidas markeert en uitkomt bij de westgevel van het kasteel. In het westen vormt het silhouet van het dorp Villandry met zijn romaanse kerk de grens van het door een lindenlaan omsloten kasteelterrein. Verder wordt het kasteel omsloten door het lieflijke landschap van Touraine.

Het in 1536 voltooide Villandry is het laatstgebouwde grote renaissancekasteel in het Loiredal. De harmonisch geproportioneerde en slechts schijnbaar symmetrische vleugels van wit natuursteen liggen in een U-vorm rond een hof. Middeleeuwse details als torens of mezekouwen ontbreken – het bouwwerk straalt in alles discrete elegantie uit. De tuinen zorgen daarbij voor een feestelijke omlijsting. Zij verlengen de lijnen van het kasteel en trekken het interieur door naar buiten.

Meer dan een eeuw familiebezit

In 1906 kocht Joachim Carvallo het gedeeltelijk vervallen kasteel, dat ooit eigendom was van Jean Le Breton, de staatssecretaris van koning Frans I en bouwmeester van Chambord. Carvallo gaf een veelbelovende wetenschappelijke carrière op en investeerde zijn tijd en het vermogen van zijn vrouw in de restauratie van het kasteel en de reconstructie van de tuinen naar oude ontwerpen van de bekende architect Jacques Androuet du Cerceau. Henri Carvallo zet nu het werk van zijn voorvader voort.

In de decoratieve moestuin

De groentetuin, de *potager* (van *potage*, soep) lag in de middeleeuwen door-

gaans bij de wat verder weg gelegen bedrijfsgebouwen en zo mogelijk buiten het zicht van het kasteel. Dat veranderde in de 16e eeuw, toen zeevaarders en kooplieden van hun reizen naar de Nieuwe Wereld allerlei exotische groentesoorten meenamen en de kasteelheren de ontwikkeling van deze kostbare noviteiten van dichtbij wilden volgen. Zo verschoof de *potager* richting het kasteel en veranderde die van een gebruikstuin in een siertuin.

Zo'n 80.000 moesplanten worden twee keer per jaar opnieuw ingedeeld naar de zorgvuldig uitgewerkte teeltplannen van Madame Carvallo, met als doel geometrisch en kleurtechnisch harmonische bloemperken te krijgen. Zeven tuinlieden houden zich bezig met deze schier eindeloze taak.

De decoratieve moestuin is een Franse uitvinding, waarin elementen uit de middeleeuwse kloostertuinen en de Italiaanse siertuinen met elkaar worden gecombineerd. Van de monniken had men de decoratieve ordening van de groenteperken afgekeken, uit Italië kwamen de lage hagen rond de perken, de fonteinen op de kruisingen van de

